

Lindome den 12 januari 2000

Arild Palmström
Oslo

Käre Frände!

Stort tack för julkhälsning i Ditt brev av den 20 december förra seklet.

Först en **varning** !

Sidan 1a i Ditt brev, daterat den 13 des 1999. Johan Palmström (1648-1705) har varit **gift en gång innan** han gifte sig med Anna Maria Blanckenfjell. Några uppgifter om med vem finns inte. Inte heller om de fick några barn.

I övrigt stämmer uppgifterna om Johan.

När det gäller Elin (Jönsdotter), född 1687, som dotter utom äktenskapet till Johan Palmström, så har det i vår släkt antytts att hon var mor till Jonas Palmström. Och det som talar för detta är, när Jonas Palmströms och Gunnilla Catharina Mormans son Petter föds 1751, så är en av faddrarna en gammal kvinna Elin Jacobsdotter. Elin bor på torpet Getlanda, som ligger på Ållestads ägor. Att Elin kallas **Jacobsdotter** styrker att det är Johan Palmström som är denna kvinnas far, ty Johan kallas ibland för Jacob eller Jean. Elin Jacobsdotter dör alldeles innan Jonas Palmström och Gunnilla Catharina Morman, och deras enda levande barn - Anna Lovisa - den 14 mars 1758 flyttar till Stora Wrem i Bohuslän.

Men, Bäste Arild, min nuvarande forskning tyder på, att det verkligen är **Lars Palmström som är far till Jonas Palmström**. Jonas mor är då Annicka Palm. Jonas Palmström skulle i så fall vara född 1707. Detta år får Annicka Palm en son, vilken döps till Lars. Lars skulle i så fall = Jonas. Annicka Palm anger för övrigt senare i sitt liv att hon varit **gift med Corporalen vid kavalleriregemente Petter Palmström**. Att korpral Petter Palmström = korpral Lars Palmström får betraktas som helt säkert. Bland annat kommer Annicka Pals efterkommande att taga över Lars Palmströms gård Essgårdet. Av detta följer, att den norska släktgrenen Palmström inte bara med all rätt heter Palmström, utan verkligen **kan betrakta sig som äkta adel**.

När det gäller assessorn Johan Palmström skriver Arnfinn Palmström, att Johan var rik och att han hade lånat ut 10.000 daler kopparmynt till Jacob Clo. En fråga beträffande Johan Palmström, vilken slutade vid Amiralitetet som assessor år 1676, har varit: Vad arbetade Johan med fram till sin död 1 januari 1686? Det får betraktas som helt klart, att hans andre svärfar rådmannen i Stockholm Nils Nilsson Emporagrius har haft ett stort inflytande på bland annat Stockholms barnhus, vars styresman han var under flera år. Säkert hjälpte Nils Nilsson sin svärson Johan till ett förtroendeuppdrag vid Stockholms barnhus; och att Johan Palmström och hans andra hustru Christina Nilsdotter Emporagria - Palmström kom att **disponera stora summor pengar**, vilka tillhörde omyndiga barn i Stockholm. Det är dessa pengar som lånas ut till Jacob Clo 1676. Det är dessa pengar, som år 1700 har vuxit till 16.240 daler kopparmynt, som förorsakar processer i årtionden efter Johans död

Det finns så många dokument i Riksarkivet, att Johan Palmströms liv kan dokumenteras in i minsta detalj. Men det kommer ju att ta lång tid.

Christina Nilsdotter Emporagrias far Nils Nilsson (1607-1681) och hennes mor vigdes i Sankt Nikolai kyrka i Stockholm den 25 juli 1633.

Nils Nilsson (?) gifte om sig i samma kyrka den 7 januari 1644 med Margareta Gunmundsdotter.

Nils Nilsson adlades den 5 september 1651, men han **sökte inte introduktion** på Riddarhuset. Introduktionen är en sorts bekräftelse på adelskapet, och kostar en stor summa pengar. I princip finns det inget som hindrar, att om Nils Nilsson har manliga efterlevande i denna dag, de skulle kunna begära introduktion - och således noteras på Riddarhuset. Detta hände faktiskt för något år sedan i en annan släkt.

Vid adlandet togs ofta ett nytt familjenamn. När det gäller kyrkans män som hade gjort ett förtjänstfullt arbete så adlades dessa mycket sällan. I stället adlades deras söner och döttrar. Biskopen Erik Gabrielsson Emporagrius (1606-1674) var en av Sveriges mest framstående personligheter under drottning Christina och Karl X. Under första böndagen 1647 när den dåvarande förste hovpredikanten Erik Emporagrius predikade för drottning Christina, trängde lektor Presbeckius in i koret för att mörda honom (eller möjligen drottning Christina). För detta mordförsök avrättades lektor Presbeckius.

Erik Emporagrius, som var gift tre gånger; andra gången med Elisabet Paulina, dotter till ärkebiskopen Laurentius Paulinus Gothus, uppfyllde alla krav för adelskap. Erik Emporagrius lät emellertid sin son Gabriel adlas istället den 18 augusti 1668, under namnet **Lillieflycht, nr 791**.

Sonen Gabriel introducerades på Riddarhuset 1668, men eftersom han endast fick döttrar, så utslocknades namnet Lillieflycht den 18 december 1690 med honom.

Här kan man nog tänka sig, att Nils Nilsson skulle kunna ha valt samma familjenamn. Men det finns inget redovisat om ett familjenamn för honom.

Christina Nilsdotter Emporagria hade också en faster med samma namn. Denna faster fick en stor mängd barn, bland andra den senare biskopen Israel Kolmodin (24 december 1643 - 19 april 1709 i Visby), som skrev psalmen 474 i 1937 års psalmbok **Den blomstertid nu kommer.....**, i 6 strofer. Denna psalm skrevs år 1694, och är alltså en av de mest älskade psalmerna i Svenska Kyrkan. Det är en sommarpsalm som ofta sjunges vid skolavslutningar och är en hyllning till livet och naturen.

Släkten Kolmodin finns ännu i våra dagar kvar, så de Emporagriska generna lever ännu.

Från ett regnigt Lindome
och Din avlägsne släkting

Rolf Nummelin

PS! Vet Du vad "Prime beef engineer" är?

Det är lättare att fråga en amerikan än en engelsman; lättare att fråga en militär än en som har med livsmedel att göra. Den senare har nog aldrig hört uttrycket.

Bilagat: Ra nr 1-9

present: d: 24 Marti 1731

Wälborne Herr Secreterare !

I följe af Herr Secreterarns gunstiga skrifwelse af d: 10 hujus ang:de ransakning acten öfwer Fouriren Mauritz Palmström som uti Kungl. Am:tz Collegii underdåniga missive af d: 15 sistl:ne februarii är saknad, har jag uti Cancelliet härstädes efterfrågat berörde act, och funnit att densamma därstädes af förseende kommit att blifwa efter, hwilket jag hörsamt beder ej måtte obenägit uttryckas, utan som merberörde ransakning act här så följer, så är min hörsamma begäran, att Herr Secreteraren sjelva Saken nu till et forderligit slut tåktes befordra: Hwarmed jag oaflåteligen förblifer
wälborne Herr Secreterarens:

ödmiuka Tienare

Carls Crona d: 18 martii 1731

Knut Orelius

Rolfs kommentar:

Mauritz Palmström, enligt Elgenstierna kallas furir 1731; lever ännu 1734. Det är allt om honom i denna publikation. Det finns också Anreps ättartavlor från 1860-talet. Där nämnes Mauritz gift med en Eketrä. Den norske professorn Arnfinn Palmström konstaterar 1918 i Personhistorisk Tidskrift Anreps uppgifter och att Mauritz finns som fadder i Husaby socken till år 1734. Det är för mig uppenbart, att Elgenstierna har använt dessa tre källor; den tredje då alltså Riksarkivet

Mauritz far är kornetten vid Västgöta kavalleriregemente Lars Palmström, begravd i tysthet den 22 januari 1735.

Mauritz mor är Anna Catharina (Elisabeth?) Lillie af Aspenäs (1689-1731), vars mor är Margareta Sidonia Bildt, dotter till Jöns Danielsson Bildt och Anna Elisabeth von Ascheberg, syster till Rutger von Ascheberg.

Mauritz har alltså synnerligen förnäm släkt.

Forskar man lite till så finner man Dorotea Bielke också i släkten.

När är då Mauritz född? Ja, hans yngre syster Anna Margareta är född 2 augusti år 1712 på Rosendal i Nedre Ullerud socken.

Lars och Anna Catharina gifta i Lerum den 5 juni 1707 på Aspenäs. Det är troligt att Mauritz är född 1708/10. Det finns emellertid en skrivelse från från Lars Palmströms moster Anna Maria Blanckenfjell till "Min lille Gustaf". Detta kan tydas, som att det finns en son Gustaf Palmström, född 1708 och en son Mauritz född cirka 1710. Det kan emellertid vara så, att det är en gosse Gustaf Mauritz Palmström. Under alla omständigheter lever "Min lille Gustaf" den 11 november 1714, då gåvobrevet undertecknas.

Vad har Mauritz gjort, som gör att han rannsakas av domare? Det är av vikt, att få fram ett protokoll.

Att Mauritz Palmström skulle ha varit gift med en Eketrä är inte omöjligt, men heller inte lätt att tro. Ätten Eketrä, nr 137, är inte helt klarlagd i Elgenstierna. Det finns någon som skulle kunna tidsmässigt stämma in. Det är också känt att det finns några utomäktenskapliga flickor Eketrä i Kalmartrakten.

Det finns också i Karlskrona och dess närhet Jacob Palmström; Johan Petter Palmström och i Kristianstad Jonas Palmström, som antyder att kanske trots allt inte släkten skulle vara utdöd. De två förstnämnda reser till Norge, lever där, död där och har ättlingar än i dag.

Stoormächtigste Allernådigste Konung och Herr

Eders Kongl: Majjt: tacktes i nåder af hoos gående Hwählb:e H: Landshöfdingen Wrangls underdånige skrifvelse see och förnimma, huru såsom Wählbete H: Landshöfdingen i underdånigheet föllie af Kongl: majj:tz nådigste befallning haar låtit underföllia **behofenheten** af mitt endeste allodial frälsehemman, Rudh benembd. Det såsom iagh all min wälfärd bygnadt och Afwel på samma gård anlagt, Ty gör iag mig om een nådig bönhörelse om Säteriets frijheet dher på så mycket mehra försäkrad, afwactandes een nådig resolution och förblifwer intill min död:z stund

Eders Kongl: Majj:tz

Allerunderdånigste och troplictigaste
undersåtare och tienare

Gustaff Palmström

Rolfs kommentar:

Frälsehemmanet Ruud, eller Rud, ligger på Hammarön i Värmland. Gustaf Palmströms ägande kommer säkerligen från hans hustru Margareta Blanckenfjell, sannolikt gifta 1678/79. Om nu gården kommer från Margaretas far, Lars Torstensson Blanckenfjell eller hennes mor, Christina Roos af Hjelmsäter låter jag vara osagt. Troligen blir Gustaf ägare till gården omkring 1684. Hans barn Anna Elisabeth, född 167(9) och Lars, född 168(1), bor då sannolikt också på gården.

Landshövdingen Wrangl är säkerligen Didrik Wrangel af Adinal, född den 12 mars 1637 på Adinal i Estland och död i Stockholm den 15 februari 1706. Didrik Wrangel blir underlöjtnant vid amiralitetet 1655, kapten, major, holmmajor 1668, amirallöjtnant 1670. Under denna tid är det helt klart, att han lär känna Gustaf Palmströms far - assessorn vid amiralitetet - Johan Palmström. Det är väl att antaga, att han även känner Gustaf Palmström från denna tiden. Efter vidare karriär, utses Didrik Wrangel till **landshövding i Närke och Värmlands län den 9 september 1685**. Kungligt råd 1693, grevevärdighet i juni 1693. Gift med Magdalena Clerck, dotter till holmamiralen Hans Clerck. Den senare också Johan Palmströms yrkeskollega.

Skrivelsen är ej daterad, men kan vara inlämnad 1684/1686.

Den 20 maj 1688 dör i Nedre Ullerud, Värmland, välborna jungfru Anna Roos. Hon lämnar efter sig ett testamente från den 13 juni 1679, vilket medför en hel del oreda för hennes arvingar: Gunnilla Roos, Gustaf Palmström, Magnus Blanckenfjell, Jacob Udd (adlad Mannerstierna), Jonas Sturck, Johan Roos och Axel Roos.

Snart nog flyttar Gustaf Palmström till Blombergs säteri i Husaby socken, där han slutar sina dagar den 6 december om aftonen år 1710.

Stormächtigeste, allernådigste Konung,

Upl: d: 15 octob, 1686

Res: det är intet tillåteligit någon ny Säterie
att byggia och inrätta

Eders Kongl: Maj:t har af d: 19 Augusti sidstledne till migh allernådigst behagat remittera Gustaf Palmström hoos Eders Kongl: Maj:t: i underdånigheet insinuerade suplicq, med nådigh befallning, det iag skulle inkomma med een underdånig bemöttelse, om hemmanet Rudh i Wärmeland och Hammaröö Sochn belägit, på hwilket bem:te Palmström söker Säteries frijheet är reducerat eller intet; Så som iagh nu ifrån lähnet haar inhämptat derom under rättelse, och befinner at samma hemman intet är belastat medh Reduction eller andre gravationer, som Landz Cammererarens här bijfogade attest utwijser altså haar Eders Kongl: Maj:t: iagh sådant underdånigst skolat tillkänna gifwa, förblifwandes medh
all underdånig devotion
Eders Kongl: maj:t:

Stockholm
d: 8 octob:
1686

underdånigste och troplichtigeste
undersåtare

Didric Wrangell

Stoormechtige Konnungh,
alldranådigste Herre

Edhers Kongl: Majj:t henmbär iag i alsom störste underdånigheet min skyldigste troksamheet, för all synnerlig högh Kongl: ynnest och nåde, som mig wederfaren är uti alla mina lijfz dagar, serdeles för dhen senare, huilken mig icke allenast hafuer om sådan E:rs Kongl: Majj:tz höge Nåde försäkrat, utan och **animerat** at än ytterligare inkomma, för E:rs Kongl: Majj:t medh denne min aldraödmukaste böön och underdånige påminnelse, huruledes jag, nu öfuer 30 åhrs tijdh, här wedh E:rs Kongl: Majj:tz Ammiralitetz Collegio troolign tient och upwachtat hafuer medh många **travailler**, stoor möda, samt förtient, som een sådan dienst, utj thessa swåra tijder oundwikeligen hafuer följt, deeh alt oachtat uti den wisse förhåpningh, at therigenom förwärfua något **avancement** till min annalckande ålders **Soulagement**,

Män allernådigste Konung och herre, så måste iag deeh beklaga min olyckeligheet, det iag intet hafuer nogh **vigilerat** wedh then förändring som wedh vår Staat angående Admiralitetz Råd charger, är nyligen skedt, utan försummat på thet underdånigste at anhålla om thet iag genom åtskilliga **præjudicata** utj andre Kongl: Collegijs hade haft stort hopp, och af Gudhz Nådz tillskyndan hade gemakligare och roligere kunnat beobachta, än som denne outhstyrliche swåra **Commisariaten**.

Men såsom ännu letteligen, Aldranådigste Konnungh, kunde dherutinnan skee meera förändring: Ty under till E:rs Kongl: Majj:t min aldrarunderdånigste böön och ansöökningh, at iag som om denne Staatz **affaires** och beskaffenheter, mig genom Gudz macht, temlige förfarenheete och Kunskaper förwärfvat hafuer, till eet sådant **emploi** efter E:rs Kongl:e Majj:tz allernådigste behagt, anten nu, heller wedh första lööss-springande **vacantie** komma måtte.

E:rs Kongl: Majj:t försäkrer iag, så nu den wedh den förra **charger** om mig aldraunderdånigste och tro-försammeste opwachtning, medh lijf och all wälferdh, stidze förblifuandes, efter min högste skyldigheet.

E:rs Kongl: Majj:tz

allerunderdånigste och trooplichtskyldigste
tienare, intill min dödztundh.

Joh: Palmström.

Johan Matsson - Lang - Lange - Palmström, född i Reval den 21 juni 1621 och död i Stockholm den 1 januari 1686. Adlad den 16 december 1674, och utnämnd till assessor vid amiralitetet den 24 maj 1675, efter en lång tjänst vid den svenska flottan. Gift första gången i Stockholm den 8 november 1646 med Anna Wigen, gift andra gången den 17 oktober 1661 med Christina Nilsdotter Emporagria. Fem barn i första giftet; sex i det andra.

Ovanstående skrivelse till kungen förefaller vara av Johan Palmströms egen hand. Välskriven - dock finns det fyra eller fem stavfel, vilka har rättats. Vissa ord har skrivits med fetstil. Detta markerar, att originaltexten där har moderna svenska skrivtecken. Den övriga texten är den på 1600-talet förhärskande tyska skrivstilen.

På ett ställe använder författaren ordet **beobachta**. Normalt hade skrivits beacta, eller beachta, men här har det tyska verbet beobachten = iakttaga använts. Vissa ord har dh ersatts med th. Detta tyder på, att författaren har tyska som sitt modersmål.

De ord, vilka har transkriberats i fetstil, har franskt eller latinskt ursprung. I de kretsar, som Johan Palmström rörde sig, gällde det kanske att visa sin förfining genom ett avancerat språkbruk.

Det finns dock vissa ord och uttryck, som antyder ett något ålderdomlig språkbruk.

Riksarkivet har inget datum på skrivelsen, men det är känt, att assessors-tjänsterna vid amiralitetet aviserades om indragning i början av år 1676.

Man har spekulerat över att Johan Palmström har belastats med ansvar för det dåliga materiella tillståndet i flottan hösten 1675. Ruttet tågvirke och skörade segel. Det anses, att Johan Palmström fick sluta sitt arbete under år 1677, på grund av tjänstens indragning.

Man kan härav dra slutsatsen, att denna skrivelse tillkom under år 1677, med viss reservation för i slutet av 1676.

Det kan också nämnas, att Johan Palmströms chef var amiralen Lorentz Creutz, född 1615 och död den 1 juni 1676 när skeppet Stora Cronan gick under. Lorentz Creutz hade en lång karriär som jurist och domare. Karl XI:s förtrogne - utsedd till amiralitetsråd den 11 december 1675 och tillförordnad chef för amiralitetskollegium den 4 april 1676. Lorentz Creutz klagar över Johan Palmström, som tidigare varit kommissarie, och beskyller honom för att ha förtalat Creutz i kammarkollegiet. Lorentz Creutz råkar i delo med flera amiraler, sannolikt på grund av sin föga militära bakgrund. Det kan tänkas, att Lorentz Creutz såg Johan Palmström som en besvärlig herre, och att detta har påverkat Johans avsked år 1677.

Revis d: 20 Nowemb 1700

Stormechtigste AllerNådigste
Konung

N 132

Med allerunderdånigste wördnat ehrkienner iag den Nåden Eders Kongl: Majjt allernådigt har emot mig wernlösa Enkia lijsa låtet, medelst det, att iag icke allenast ehrhållit Eders Kongl: Majjt allernådigste **resolutioner** och **ordres** till Kongl: Rådet och Högwelborne H: ÖfwerStåtthållaren, att åthniuta genom den **prompt** des Embetes handreckning min bethalning, för förstrecht 10000 D krm:tz Capital, hoos sahl: UnderStåtthållarens Welb:ne Jacob Clos Sterbhus, eller des Erfwingar, Uthan af så att mig allernådigst är meddelt **Communication** aft deres hoos Eders Kongl: Majjt nu nyligen **insinuerade Supplique**, hwar uthinnan dhe fuller åthskilligt andraga, hwar medelst dhe tenckia att **protrahera** tijden med min rättmätige skuldfordrans uthbekommande, utj och ställa den omsijder utj osäkerheten, hwilket bewijsas kan med det, att dhe den mig **hypoticerade** egendomen, hwar wed iag lagl: **vigilerat**, söckt på een och annan stelle har i Staden uthan min ringaste **Consens** och **Communication** att föryttra och försällia; Men som Eders Kongl: Majjt allernådigst har uthinnan meddelt mig 2:ne **resolutioner**, i synnerhet utj den senare, att uthan vidare drögzmåhl uthemta H: Kongl: Rådetz och H:r ÖfwerStåtthållarens fordorsamme Embetes **assistance** wijser lit: A. Så förhåppas iag allerunderdånigst det Eders K: Majjt techtes wara mig så Nådig och låta mig sådant till goda få åthniuta helst som iag utj många åhr alt sedan 1676 har måst fåfengdt, och icke uthan stor afsachnad af beswähr, wenta på min af god tro försträchte **Contante** peninger, som bestått af omyndige barns Medell, hwilka som ett **depositum** hoos min sahl: Man som förmyndare blefwet anförtrödde, wijser sahl: UnderStåtthållarens egenhendige **obligation** och starke förskrifning under lit: B. den iag sedermera af min redste egendom, genom uplånning utj **Banquen** med swårt interesse har måst upfylla och utbethåla, så att hwad på denne min fordran, af Sahl: UnderStåtthållaren betalt blefwet, intet fulkombl: findt att swahra emot det interesse iag likmätigt förskrifningen och Eders K: Majjt:tz allernådigste **interesse placat** borde åthniuta. Och som wed bemt: sahl: H: UnderStåtthållarens Sterbhus föruthan begrafningzomkåstnaden om den elliest drägelig giörs, finnes fast egendom föruthan den lösa hwar ibland **bibliotequet** berettes allena wara werdt 4 o 5/.. d: krm:t att tillgå, hwar uthan iag i föllie af **obligationen** af min der wed giorde lagl: **vigilance** lit. C. kan och bör fram för andre **Creditorer** ehrhålla min förnöijning. Altså **implorerar** iag yttermehra, och allerunderdånigst beder, dett Erfwingernes anbringande som till intet annat är uthsedt änn att **tergiversera** med tijden, och ställa mig omsider utj

osäkerheten, måtte ingalunda finnas något rum, uthan helre
reprimenderas, för det dhe understått sig att påthala det, som een gång af
Eders Maj:t allernådigst under ber:de lit. A. **resolverat** är, hwar med iag utj
all som största underdånighet mig wedhållder, och utj lika underdånighet
beder att Kongl: M:ätz Canseliet måtte efterlåtas frije hender att fulborda
werkställigheten der af, emedan som Erfwingarne sig elliest med alfwar sig
affinna willia.

förblifwandes Intill min dödztundh

Allernådigste Konungz

Eders K: Maj:tz

Allraunderdånigste Undersåthe
och Tienarinna

Christina Palmström

Rolfs kommentar:

Med vad rätt kommenterar jag, Rolf, denna kvinna Christina Nilsson
Emporagria? Med den rätt, att jag tror mig vara släkt i rätt nerstigande led
till Johan Matsson - Lange - Palmström!

Christina Palmströms föräldrar rådmannen Nils Nilsson Emporagrius och
Elisabeth Amundsdotter gifte sig i Sankt Nicolai kyrka i Stockholm den 25
juli 1633. Christina kan sålunda tänkas vara född i Stockholm på 1630-talet.
Christina och Johan Palmström gifter sig den 17 oktober 1661 i Nicolai
församling i Stockholm. Johan heter vid denna tiden Johan Lange; namnet
Palmström tog han först vid adlandet år 1674.

Nils Nilsson Emporagrius var född 1607 och dog 1681. Han var rådman i
justitiekollegiet i Stockholm; dessutom inspektor för barnhuset 1652 och
1653. Han gjorde också affärer med Danvikens hospital i Stockholm.

Johan var född i Reval den 19 juni 1621 och han dog i Stockholm den 1
januari 1686. Johan var gift första gången den 8 november 1646 i Jacobs för-
samling i Stockholm. Äktenskapet med Christina var Johans andra.

Johan arbetade under mer än 30 år för Sveriges Flotta. Han blev till slut 1675
utsedd till assessor vid Amiralitetet. Detta var den högsta civila rangen.
Den motsvarar idag kommendör av 1:a graden, kanske den tidens
konteramiral. På ett ställe kallas Johan Palmström generalmajor, men detta
är säkerligen fel.

Johan Palmström har en gång lånat ut 10.000 daler kopparmynt till
underståhållaren Jacob Clo, en gång privatsekreterare hos Carl X Gustaf och
sekreterare i slottskansliet. Fadern var ärkebiskopen Johannes Canuti
Lenaus. Jacob Lenaus, född 1621 och död den 26 februari år 1700, adlades
under namnet Clo 1658.

Christina Palmström gifter år 1694 om sig med krigshjälten och överste-
löjtnanten Didrik Tomasson von Eijsen, född 1632 och död 1697.

Christina har en mycket massiv biskoplig och prästerlig bakgrund; hon är bland annat kusin till biskopen Israel Kolmodin (1643-1709), vars mor var Christina/Kerstin Nilsdotter Emporagria, död ca 90 år gammal 13 januari 1710. Denna Christina/Kerstin är sannolikt vår Christinas faster.

Denna skrivelse är troligen uppsatt av Christina själv. Hon använder en mängd ord med latinskt eller franskt ursprung. Dessa ord är här skrivna med **fetstil**, i originalhandlingen är de skrivna med svensk stil, till skillnad från övrig text, vilken är utförd i den gamla tyska stilen.

I amiralitetskollegium upplästes ett kungligt brev den 17 januari 1676. Brevet var dagtecknat av kungen Carl XI den 11 samma månad. Brevet aviserar om indragningar av personal. Den 11 februari 1676 meddelade kollegiet, att de två assessorerna Palmström och Fägerstiernas tjänster skulle indragas; de två herrarna uppmanas söka eventuella vakanser. Vår vän Johan Palmström får alltså inte avsked, men nog vill amiralen Lorentz Creutz gärna ge honom en knäpp på näsan.

Vad arbetade Johan Palmström med efter sitt avsked 1676? från amiralitetet till sin död 1686? Ja, det har varit okänt till nu. Johan Palmström, som klagat över sin dåliga ekonomi, kan plötsligt ge ett lån på inte mindre än 10.000 daler kopparmynt till underståthållaren Jacob Clo.

Lånet är daterat den 15 december 1676. Det förefaller mig klart, att Johan Palmström fått arbete med föräldralösa barn, fått sig utbetalt ett stort belopp pengar, vilka han sökt förvalta efter bästa förstånd. Han har lånat ut pengarna till Jacob Clo med god ränta och god säkerhet.

Kanske vågar man antaga, att det är hans hustru Christina som genom sin fars förbindelser ordnat arbetet till Johan Palmström.

360 - 361

Catharina Biörenklou. Jacob Clo.
 (L: S)
 Hans Kohlmetr
 Till wittne

hwilcket betygar
G: Holmström
civ: Stock:Secret:

Copia lit.C.

Högwelborne H:r Grefwe Kongl. Maij:tz
Råd och Öfwer Ståthållare.

Uthj Kongl. Maij:tz frånwahro hafwe wij till Justitiens befordran af högst bem:te Kongl. Maij:tz Förordnade och befullmechtigade Råd, låtet Oss föreläsas H:r Kongl. Rådetz och Öfwerståthållarens hoos Kongl. Maij:tz inkomne Underdåhnige Skrifwelsse af d. 11 Martij i förledit åhr; angående Fru Christina Palmströms hoos frambl. Under Ståthållarens Jacob Cloos Sterbhuus hafwande Skuldfordran, härflytande af enn hennes frambl. Mans Assessoren Palmströms till bem:te Under Ståthållare gjorde försträckning at 10.000 D:r kopp. m:t, hwilka Penningar förbem:te Under Ståthållare i förstonne wäll hade tänkt att kunna betalla med sin hoos Kongl. Maij:tz Underdåhnige hafwande Fordran, men som dett ej har kunnat låta sig giöra, och Kongl. Maij:tz Nådigste brefs af den 7 Februarij 1698 till H:r Kongl. Rådet och Öfwer Ståthållaren innehåller, att som ännu hade att hålla sig till samma Medell, men der dett skulle alt förlenge der med fordröijas, kunde henne intet wägras H:r Kongl. Rådetz och Öfwer Ståthållarens Embetes handrechnung, hemställandes fördenskull H:r Kongl. Rådet och Öfwerståthållaren Kongl. Maij:tz Nådigste behag Underdåhnigst, huru lång tijd till Underdåhnigste föllie af högtbem:te Kongl. Maij:tz Nådige Brefs änn skall lemnas och förstås, i fall åfwanb:de Under Ståthållarens Sterbhuus intet så snart kunde hafwa att undfå förbem:te sin Underdåhnige Fordran: Hwar uppå wij H:r Kongl. Rådet och Öfwer Ståthållaren detta till ett behörigt swahr hafwa lembna wellat; Att såsom bem:te Enckiefu så många åhr sine Medell måst umbära, och som nu så träget om betallningen anhåller, så att hon ej längre dermed bör uppehållas uthan snarare till sin rättmätige Fordran uthan wijdare drögmåhl förhielpas; Fördenskull wille H:r Kongl. Rådet och Öfwer Ståthållaren i föllie af högst bem:te Kongl. Maij:tz Nådigste brewfs; meddellas bem:te Enckiefu enn fordernam des Embetes handrechnung utij alt det hon uthaf bem:te Under Ståthållarens Sterbhuus med Skiäll kan hafwa att Fordra och påstå, på dett hon således måtte blifwa klagelöös stält, och Kongl. Maij:tz heruthinnan intet wijdare beswähras; Och wij befalle.

Stockholm d. 5 September A:o 1700

Johan Gabr. Stenbock.

Christ. Gyllenstierna.

N. Gyldestolpe

Diedrich Wrangell.

Gabr. Falkenbergh.

J. Gyllenborgh.

H: Heerdhielm

Cum originale concordare

testor

M: Giese

Till Kongl. Rådet och ÖfwerStåthåll.

Det Kongl. Slottz Cantzelit
den 20 Novembr. 1700

Efter Hans Kongl. Maj:tz Nådigste Remiss af d. 5 hujus, att Slottz Canzeliet skall inkomma med sitt underdånige utlåtande utj Saken angående fru Christina Palmströms såte Execution utj Sahl. Ståthållaren Cloos Sterbhuus, så har Kl. Slottz Cantzeliet herwid i underdånigheet att berätta, at uppå Kl. Maj:tz nådigste Bref af d. 5 Sept nest förwekne Slottz Cantzeliet gjort wederbörlige anstallt till at assistera fru Palmström till sin betahlning, utur samma Sterbhuus, hafwandes låtit afgå så skrift som muntelige Monitorialer till Arfwingarne med förelagd tijd, om Betahlningen sig at förklara, Men till underdånigst föllie af Kl. Maj:tz senare nådigste Befallning, är med Executionen nu innehållit, till vidare Kl. Maj:tz ordres. Hwad elliest angår den för Gyllenhielmiske Sterbhuset utgifna Kl. Staatz Contoirez Assigation, så lærer Kl. Maj:tz Ombudzman H. Secreteraren Hielmberg hafwa derom bästa Kundskapen och hwad deruppå kan wara influtit. Widare har Kl. Slottz Cantzeliet intet sig herutinnan i underdånigheet at utlåta. Actum ut Supra.

Ex Protocollo
Ad Mandatum
Jonas Rothoff

Rolfs kommentar:

Gyllenhielmiske sterbhuset??

Sekreteraren **Hielmberg** är identisk med Jakob Hjelmberg, född i Stala socken den 27 september 1665. Han var jurist och utnämndes till aktuarie och notarie i exekutionskommissionen 1685. Sekreterare den 23 maj 1691, senare assessor i Svea hovrätt. Adlad 9 oktober 1711 och död den 9 februari 1718 i Stockholm. Gift två gånger, 4 barn och en styvson.

Jonas Rothoff var född i Stockholm den 24 december 1670 som son till assessorn i Svea hovrätt - Jonas Rothof, adlad Rothåf år 1675, dog 1676. Sönerna introducerades år 1680. Farfadern var biskopen i Åbo Isacus Birgeri Rothovius.

Jonas mor Helena Trotzig överlevde sonen Jonas. Hon dog 1728 och hade varit omgift med friherren Johan Hoghusen, landshövding i Uppland och ståthållare på Uppsala slott.

Jonas Rothoff (=Rothåf=Rothof) blev aktuarie vid slottskansliet 1694, senare notarie och sekreterare där. Assessor i Svea hovrätt 1716 och avsked 29 juli 1721. Han dog utan söner den 4 augusti 1721.

Ordet **ombudsman** förekommer i denna skrivelse från november år 1700.